

Kortlægning af de unges uddannelsesvalg

Stort frafald er hæmskoen i dansk uddannelsespolitik

Hver 6. elev, der forlader folkeskolen, får ikke en ungdomsuddannelse, inden de bliver voksne, og det er på trods af, at 8 ud af 10 har påbegyndt mindst én ungdomsuddannelse. Frafald er dermed den primære årsag til, at mange unge ikke får en ungdomsuddannelse, og blandt de unge, der får en ungdomsuddannelse, har hver femte en afbrudt ungdomsuddannelse bag sig. Frafaldet er størst på erhvervsuddannelserne, hvor en fjerdedel af al undervisning bliver brugt af unge, der ender med at afbryde uddannelsen. Det koster hvert år det danske samfund milliarder. Penge, der alternativt kunne bruges på bedre uddannelse til de unge, der i dag ikke får en ungdomsuddannelse.

af senioranalytiker **Mie Dalskov Pihl**

8. maj 2013

Analysens hovedkonklusioner

- Langt de fleste unge starter på en ungdomsuddannelse. Grunden til, at der fortsat er så mange unge, der ikke får en uddannelse, skal findes i frafald. Kun en meget lille del af de unge er slet ikke påbegyndt en ungdomsuddannelse.
- I dag er der flere, der har en afbrudt ungdomsuddannelse bag sig end tidligere. I 1990 havde lidt over hver anden uden ungdomsuddannelse en afbrudt ungdomsuddannelse bag sig. I dag er det over 80 pct.
- De unge, der er faldet fra en ungdomsuddannelse og ikke har opnået en ungdomsuddannelse, kommer i højere grad fra arbejder- og underklassen end den typiske 25-årige.
- Frafald på ungdomsuddannelserne er som meget udbredt blandt unge. En opgørelse af tidsforbruget på ungdomsuddannelserne viser, at en tiendedel af tiden på gymnasiale uddannelser og en fjerdedel af tiden på erhvervsuddannelserne blev brugt af unge, der ender med at afbryde uddannelsen
- Vi bruger årligt i Danmark 3 mia. kr. på dobbelte og afbrudte ungdomsuddannelser. Med bedre vejledning i folkeskolens afgangsklasser, højere faglighed og øget fokus på praktiske uddannelse kunne man nedbringe frafaldet og omfanget af dobbeltuddannelse.

Kontakt

Senioranalytiker
Mie Dalskov Pihl
Tlf. 33 55 77 20
Mobil 26 20 40 36
md@ae.dk

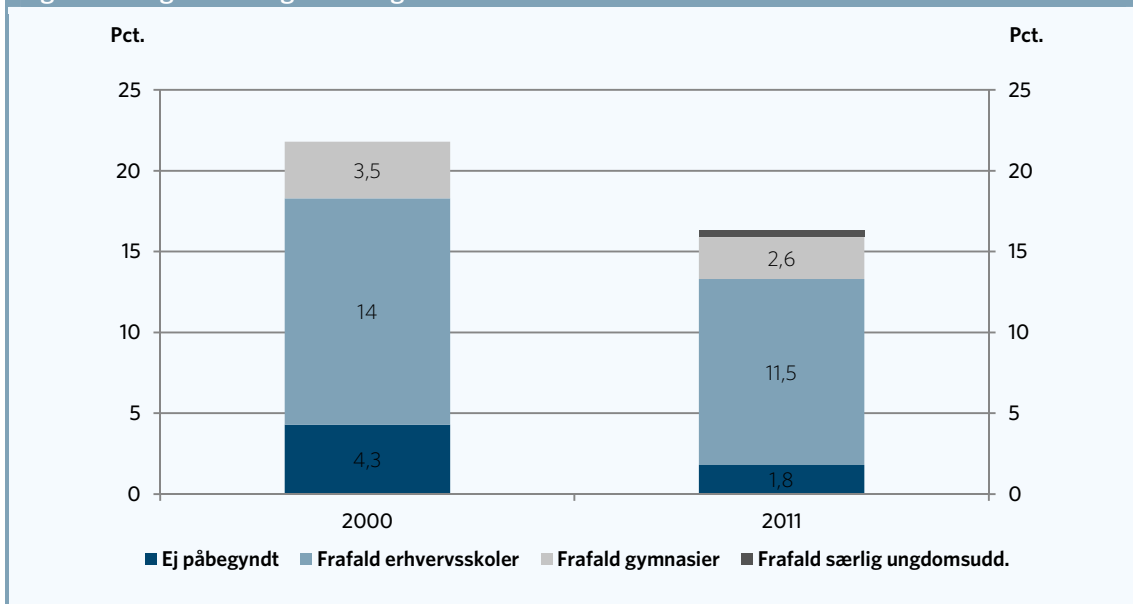
Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Personer uden en uddannelse har gjort forsøget

Der er fortsat et stykke vej til at indfri regeringens målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Ser man på de unge 10 år efter 9. klasse, hvor de fleste vil være 25-26 år, vil 16,3 procent af en årgang ikke have fået en ungdomsuddannelse. Giver man de unge 25 år til at opnå en ungdomsuddannelse, dvs. når man måler på de unge som 41-årige, så er andelen uden ungdomsuddannelse knap 12 procent.

Langt de fleste unge starter faktisk på en uddannelse. Grunden til, at der fortsat er så mange unge, der ikke får en uddannelse, skal findes i frafald. 11,5 ud af de 16,3 procent uden ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse er faldet fra en erhvervsuddannelse. Kun en meget lille del af de unge er slet ikke påbegyndt en ungdomsuddannelse.

Figur 1. Årsager til manglende ungdomsuddannelse

Anm.: Figuren viser årsager til manglende ungdomsuddannelse hhv. 10 år efter 9. klasse.
 Kilde: AE pba. Profilmodellen 2011 (11. dec. 2012)

Ud fra Danmarks Statistiks registre er det undersøgt, hvor stor en andel af de 25-årige uden ungdomsuddannelse, der har mindst ét afbrudt uddannelsesforløb bag sig, jf. tabel 1.

Af tabel 1 fremgår det, at 82 procent af de 25-årige uden ungdomsuddannelse har afbrudt mindst én ungdomsuddannelse. 25 procent har afbrudt en gymnasial uddannelse, mens mere end 70 procent har en afbrudt erhvervsuddannelse bag sig. Det dækker over, at 45 procent har afbrudt en erhvervsuddannelse midt i grundforløbet. Knap 42 procent har afbrudt erhvervsuddannelsen mellem grund- og hovedforløbet, mens knap 20 procent har afbrudt på hovedforløbet.¹

I dag er der flere, der har en afbrudt ungdomsuddannelse bag sig end tidligere. Tendensen gælder både frafald på erhvervsuddannelserne og gymnasiale uddannelser. I 1990 havde lidt over hver anden uden ungdomsuddannelse en afbrudt ungdomsuddannelse bag sig. Andelen i år 2000 var steget til knap 70

¹ Procenterne kan ikke lægges sammen, da den enkelte godt kan have flere afbrudte forløb, dvs. man kan godt både have afbrudt en uddannelse i grundforløbet og en uddannelse på hovedforløbet. Derved tæller man kun med en gang som afbrudt på en erhvervsuddannelse, men man tæller både med i afbrud på grundforløbet og afbrud på hovedforløbet.

procent, mens det altså ifølge de nyeste tal er mere end 8 ud af 10 unge, der har forsøgt at få en ungdomsuddannelse.

Tabel 1. Andel 25-årige uden ungdomsuddannelse, der har mindst et afbrudt forløb (2011)

	1990	2000	2011
Andel unge, der har afbrudt mindst ét forløb		Pct.	
Ungdomsuddannelse	51,3	69,5	82,3
Gymnasial uddannelse	13,5	19,2	25,4
Erhvervsfaglig uddannelse	41,7	58,4	70,9
- heraf afbrudt et grundforløb	9,0	17,0	45,3
- heraf afbrudt mellem grund- og hovedforløb	28,0	44,2	41,5
- heraf afbrudt et hovedforløb	12,5	17,9	19,7

Anm: Tabellen viser, hvor stor en andel af de 25-årige uden ungdomsuddannelse i de pågældende år, der har været i gang med en ungdomsuddannelse. Da man godt kan have afbrudt flere uddannelser, summer andelen til mere end 100 pct. Antal 25-årige uden ungdomsuddannelse var i 2011 på 11.753 pers., mens antallet i 1990 var 18.192 personer.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata, herunder elev-registeret.

Mange af de unge, der ikke har fået en ungdomsuddannelse, har været i gang med flere uddannelsesforløb. De unge, der er faldet fra en ungdomsuddannelse, har i snit været i gang med 2,3 uddannelsesforløb og brugt knap 2 år på afbrudte uddannelser. Det fremgår af tabel 2. Både på de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne har de unge, der er faldet fra, brugt lidt over 1,5 år, og taget næsten to forløb.

Tabel 2. Tid og antal forløb brugt på afbrudte uddannelser

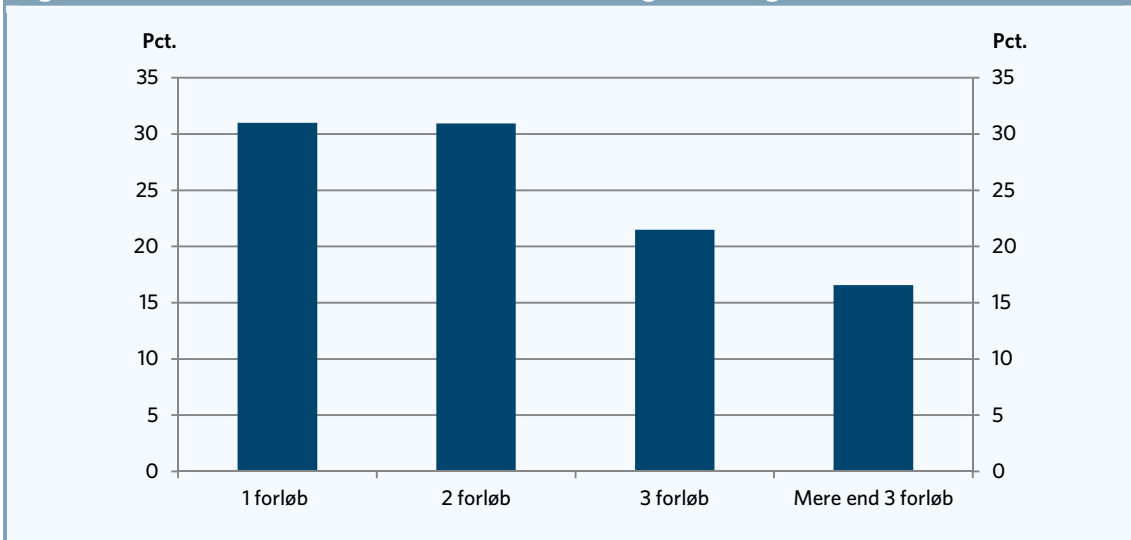
	Gennemsnit	
	Antal forløb	Antal år
Har afbrudt en ungdomsuddannelse	2,3	1,9
Har afbrudt en gymnasial uddannelse	1,9*	1,5
Har afbrudt en erhvervsuddannelse	2,0	1,6
-heraf afbrudt et grundforløb	1,6	0,9
-heraf afbrudt mellem grund- og hovedforløb	1,3	1,3
-heraf afbrudt et hovedforløb	1,1	1,1

Anm:* Hver årgang på gymnasiet tæller for ét forløb.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata, herunder elev-registeret.

Hver femte af de unge uden en ungdomsuddannelse har tre afbrudte uddannelsesforløb bag sig, mens 15 procent, svarende til mere end hver sjette, har haft mere end tre afbrudte forløb. Det fremgår af figur 2, der viser antallet af afbrudte uddannelsesforløb blandt de 25-årige uden ungdomsuddannelse.

Figur 2. Antal afbrudte uddannelsesforløb blandt 25-årige uden ungdomsuddannelse

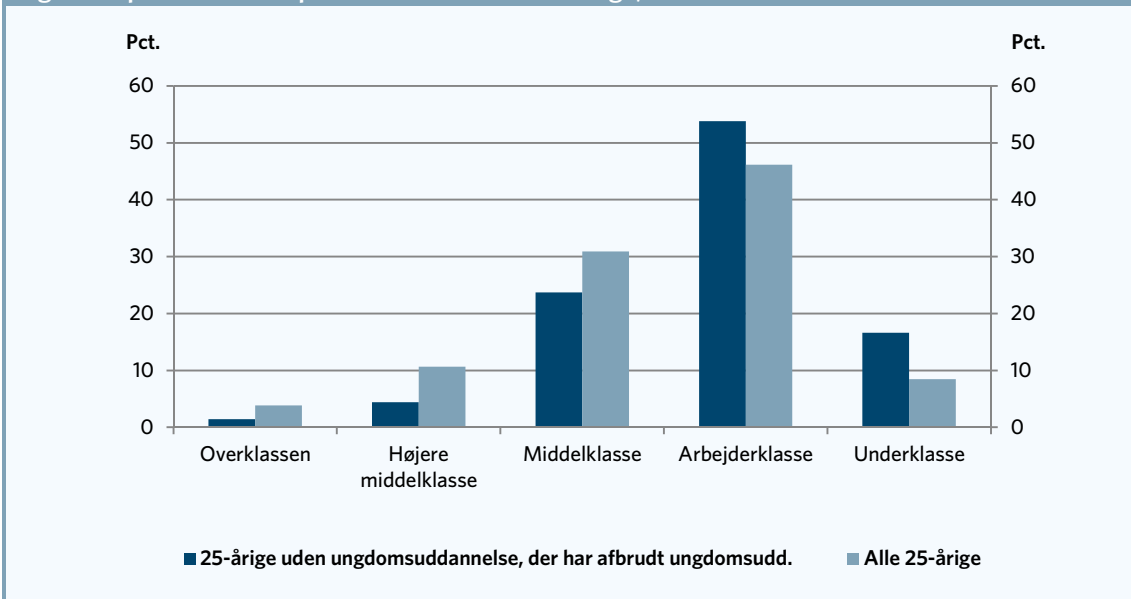
Anm.* Hver årgang på gymnasiet tæller for ét forløb.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata, herunder elev-registeret.

Flere unge fra arbejder- og underklassen har oplevet et nederlag

De unge, der er faldet fra en ungdomsuddannelse og ikke har opnået en ungdomsuddannelse, kommer i højere grad fra arbejder- og underklassen end den typiske 25-årige. Det viser figur 3.

Mere end hver anden ung, der er faldet fra en ungdomsuddannelse og som 25-årige ikke har fået en ungdomsuddannelse, er vokset op i arbejderklassen, mens hver femte er opvokset i underklassen. Under 10 procent er vokset op i overklassen eller den højere middelklasse. Dermed er de unge, der har afbrudt en uddannelse, i langt højere grad repræsenteret i de lavere sociale klasser.

Figur 3. Opvækst fordelt på sociale klasser for 25-årige, der er faldet fra en uddannelse

Anm.: De 25-årige er fordelt på familiens sociale baggrund, dengang den unge var 14 år. Hvis der ikke har været oplysninger om hjemmebaggrund, er familien undersøgt, da den unge var hhv. 13 og 12 år. Der ses bort fra unge, der er vokset op hos studerende eller pensionister. Unge, hvis baggrund, der ikke har været oplysninger om, er udeladt.

Hver femte ung med en ungdomsuddannelse er faldet fra en uddannelse

Det er ikke kun de unge, der ikke får en ungdomsuddannelse inden voksenalderen, der bruger tid på afbrudte uddannelsesforløb. Tabel 3 viser, hvor meget tid unge med en ungdomsuddannelse bruger set i forhold til, hvis de havde taget den lige vej fra 9. klasse, til ungdomsuddannelsen er fuldført.

De mere end 61.000 unge, der i 2011 fuldførte en ungdomsuddannelse, brugte i gennemsnit 1,6 år ekstra fra 9. klasse, til ungdomsuddannelsen var fuldført. I gennemsnit brugte de unge, der fuldførte en ungdomsuddannelse i 2011, næsten 3 måneder hver på afbrudte uddannelser. Godt 3 måneder blev brugt på dobbeltuddannelse, mens knap 8 måneder blev brugt på tid uden for uddannelsessystemet som fx udlandsophold, ventetid mellem uddannelser eller tid brugt i arbejde eller på højskole. 10. klasse² kostede i gennemsnit 5 måneder ekstra pr. person.

Tabel 3. Ekstra tidsforbrug brugt for unge, der fuldførte en ungdomsuddannelse i 2011

	Gennemsnitligt mertidsforbrug		Andele
	År	Måneder	Pct.
10. klasse	0,4	4,8	25,0
Afbrudte ungdomsuddannelser	0,2	2,7	14,0
Dobbelt ungdomsuddannelse	0,2	2,6	13,4
Uddannelsespause (min. 3 måneders pause)	0,6	7,6	39,7
Forsinkelse på fuldførte uddannelser	0,1	0,9	4,8
Andet	0,0	0,6	3,1
I alt	1,6	19,2	100,0

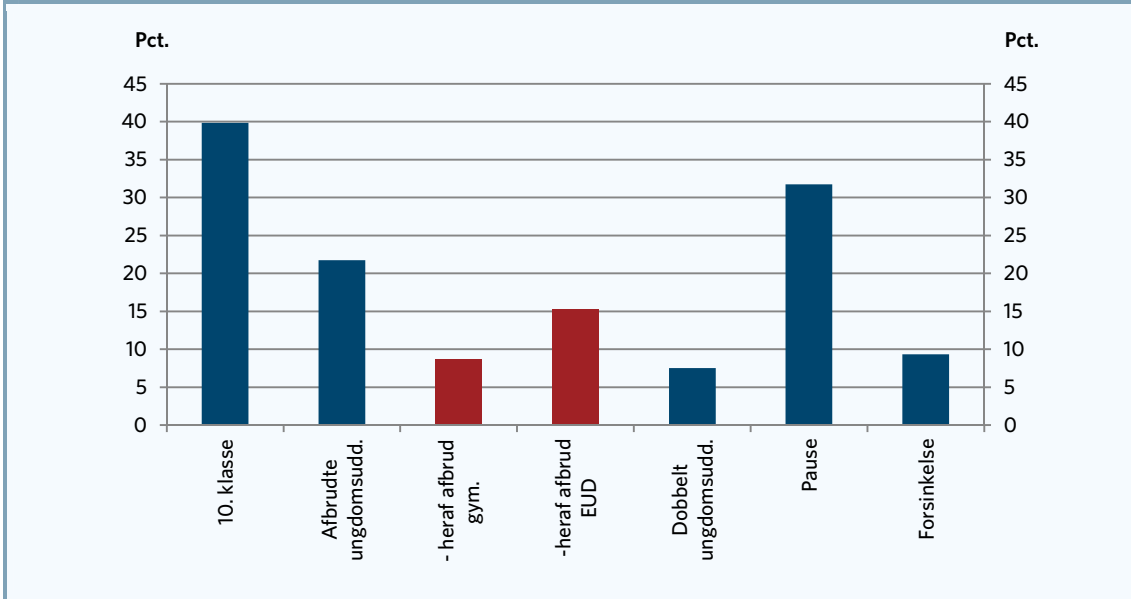
Anm: Tabellen viser det gennemsnitlige tidsforbrug udover den lige vej fra 9. klasse til seneste fuldførte ungdomsuddannelse blandt de 61.094 unge, der fuldførte en ungdomsuddannelse i 2011.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Figur 4 viser, hvor mange af de unge, der fik en ungdomsuddannelse i 2011, der havde brugt tid på forskellige omveje. Cirka 40 procent af de unge, der fuldførte en ungdomsuddannelse i 2011, har lagt uddannelsesvejen forbi 10. klasse, mens omkring hver tredje har holdt en pause i deres uddannelsesforløb på mindst 3 måneder. Mere end hver femte har en afbrudt ungdomsuddannelse bag sig, hvilket for 70 procent vedkommende drejer sig om afbrudte erhvervsuddannelser. Derudover har 7,5 procent, det vil sige hver 13. ung med en ungdomsuddannelse, taget to ungdomsuddannelser.

² Dem, der bruger 10. klasse for at få adgang til HF, er ikke talt med.

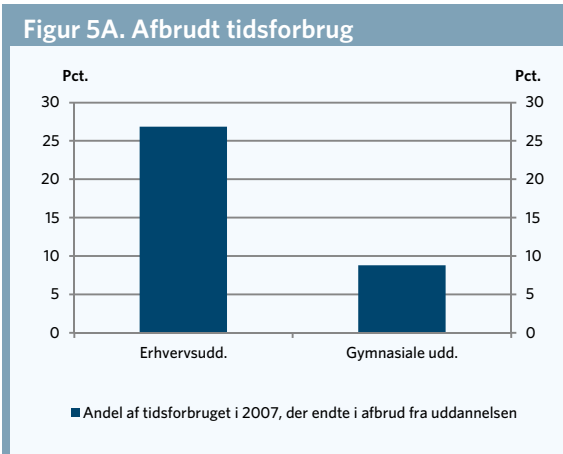
Figur 4. Andel unge, der fuldførte en ungdomsuddannelse i 2011, der har brugt tid på forløb, der ligger udover den lige vej fra 9. klasse

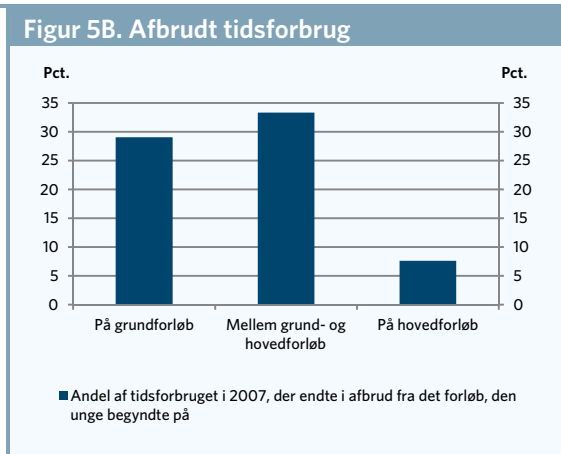
Anm.: Analysen er lavet på de 61.094 unge, der fuldførte en ungdomsuddannelse i 2011.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Frafald og dobbeltuddannelse koster samfundet dyrt

Frafald på ungdomsuddannelserne er som vist meget udbredt blandt unge. En opgørelse af tidsforbruget på ungdomsuddannelserne i 2007³ viser, at en tiendedel af tiden på gymnasiale uddannelser og en fjerdedel af tiden på erhvervsuddannelserne blev brugt af unge, der ender med at afbryde uddannelsen, jf. figur 5A.

Anm.: Figuren viser andelen af det samlede tidsforbrug, der ender med, at uddannelsen afbrydes. Der er tale om bruttofrafald, dvs. alle, der afbryder det, de var i gang med i 2007, uanset om de senere får en anden ungdomsuddannelse inden for EUD eller gymnasiale uddannelser, tæller med som frafaldne.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata (2011).

Anm.: Figuren viser andelen af det samlede tidsforbrug, der ender med, at uddannelsen afbrydes. Der er tale om bruttofrafald, dvs. alle, der afbryder det, de var i gang med i 2007, uanset om de senere får en anden ungdomsuddannelse inden for EUD eller gymnasiale uddannelser, tæller med som frafaldne.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata (2011).

Der er talt op på den måde, at den anvendte tid på de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne er talt op under ét, og så er det undersøgt, hvor de unge er endt med at falde fra. Dernæst er det

³ Det er ikke muligt at lave en nyere opgørelse, da de unge, der fuldfører grundforløbene, skal have tid til at fuldføre hovedforløbet, før end det kan afgøres, om de har fuldført. Se, hvordan frafaldet er opgjort i appendiks.

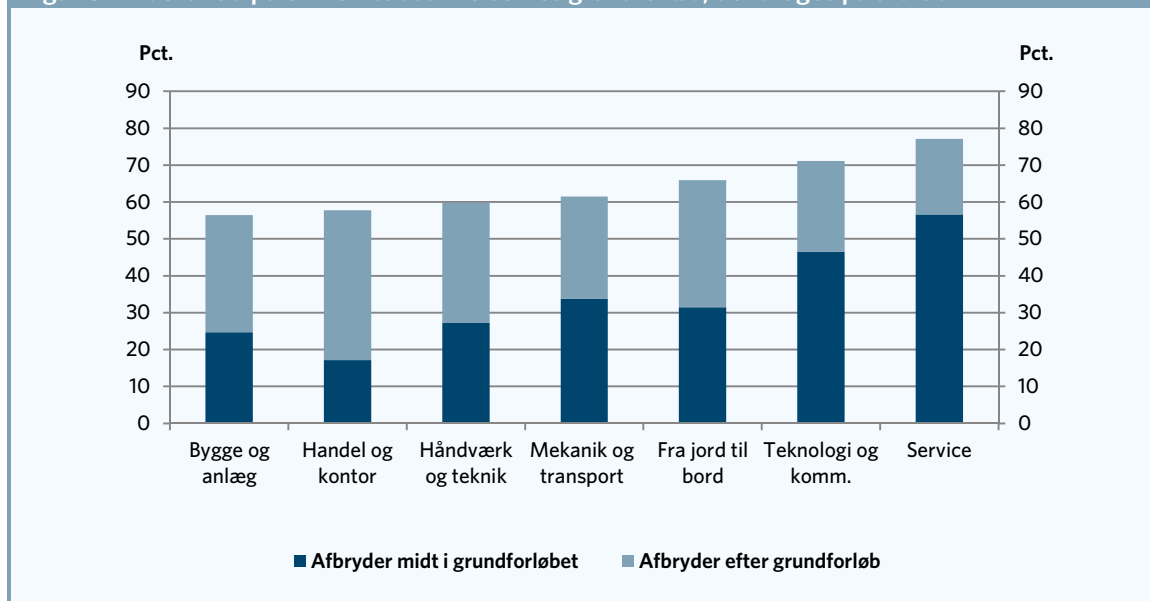
undersøgt på detaljeret niveau, dvs. om den unge er faldet fra enten midt i grundforløbet, mellem grund- og hovedforløbet eller på hovedforløbet.

Der ses på bruttofrafald, dvs. at selvom den unge senere begynder og fuldfører et andet forløb, så tæller alle forløb, der ikke fuldføres, som et frafald. Det ses på figur 5B, at det især er på grundforløbene og mellem grund- og hovedforløbet, at meget – op imod en tredjedel af undervisningstiden i 2007 – blev brugt på unge, der ikke fuldfører den uddannelse, de var begyndt på.

Ser man på grundforløbene under ét i 2007, så udgør frafaldet mere end 60 procent af undervisningstiden. Det massive frafald dækker over den tid, der blev brugt i 2007 på grundforløbene på unge, der enten ikke afsluttede grundforløbet eller ikke har påbegyndt hovedforløbet.

Ser man på de forskellige grundforløb, er frafaldet størst inden for service, der bl.a. dækker frisører, serviceassistenter og ejendomsteknikere, og inden for teknologi og kommunikation, der bl.a. dækker elektrikere og grafikere. Her falder 40-50 procent fra på selve grundforløbet, og omkring 20 procent fuldfører grundforløbet uden at fuldføre hovedforløbet. Tallene vidner om et massivt frafald på erhvervsuddannelsernes grundforløb, hvor omkring 70-80 procent af den tid, der blev brugt på grundforløbene i 2007, blev brugt af unge, der endte med ikke at fuldføre uddannelsen.

Figur 6. Andel af tid på erhvervsuddannelsernes grundforløb, der bruges på afbrud

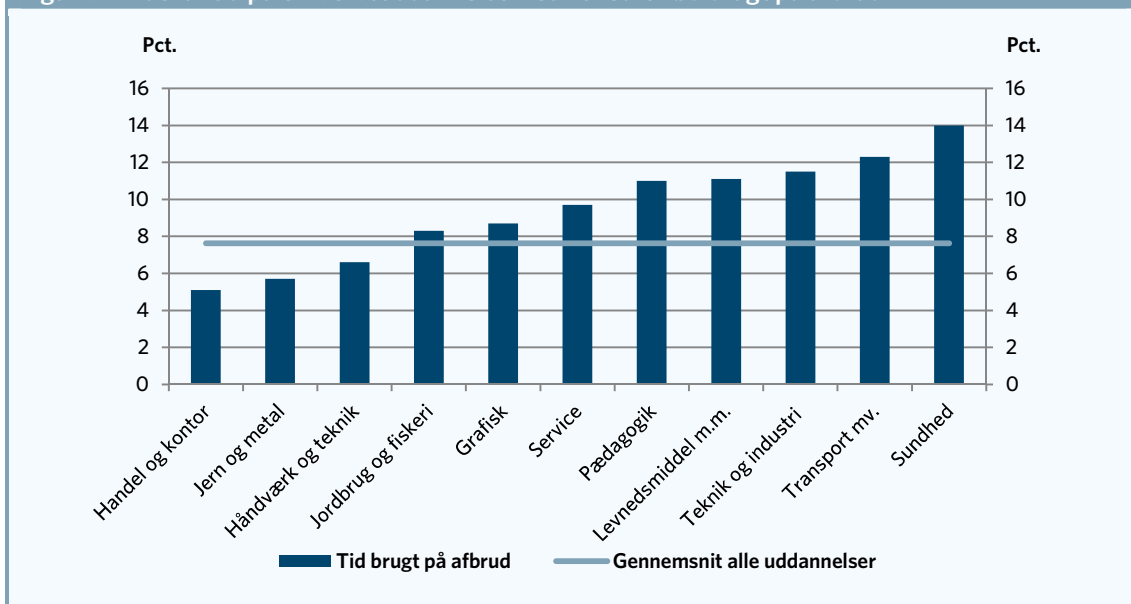
Anm.: Figuren viser andelen af det samlede tidsforbrug på de enkelte uddannelser, der ender med, at uddannelsen afbrydes. Der er tale om bruttofrafald, dvs. alle, der afbryder det, de var i gang med i 2007, uanset om de senere får en ungdomsuddannelse. Under afbrud mellem grund- og hovedforløb er optalt de, der fuldførte grundforløbet i 2007, men ikke har fuldført et hovedforløb frem til 2011. Der ses på alle uddannelsesforløb, der er afsluttet i 2007.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata (2011).

Man skal være opmærksom på, at de procenttal, der er angivet her, er bruttofrafald. De unge kan godt have påbegyndt og fuldført en anden erhvervsuddannelse.

I gennemsnit er det lidt over 8 procent af tiden på hovedforløbene i 2007, der blev brugt af unge, der endte med at afbryde uddannelsen, og det er især på sundhedsuddannelserne som fx SOSU-uddannelserne og på uddannelserne inden for transport, at mange falder fra. Her er frafaldet på hovedforløbene over 10 procent, jf. figur 7.

Figur 7. Andel af tid på erhvervsuddannelsernes hovedforløb brugt på afbrud

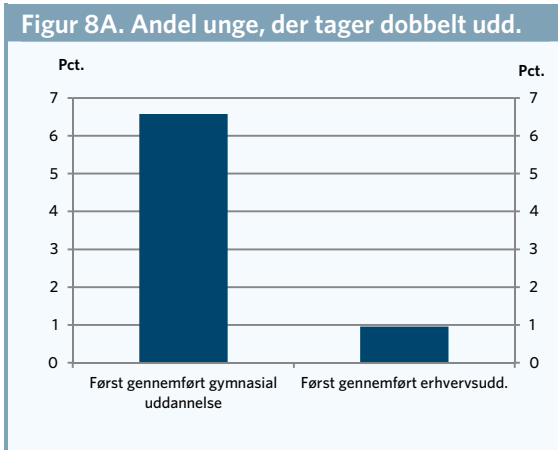
Anm.: Figuren viser andelen af det samlede tidsforbrug på de enkelte uddannelser, der er ender med, at uddannelsen afbrydes. Der er tale om bruttofrafald, dvs. alle, der afbryder det, de var i gang med i 2007 uanset om de senere får en ungdomsuddannelse. Under afbrud mellem grund- og hovedforløb er optalt de, der fuldførte grundforløbet i 2007, men ikke har fuldført et hovedforløb frem til 2011. Der ses på alle uddannelsesforløb, der er afsluttet i 2007.

Tallene viser, at mange unge uden ungdomsuddannelse har et eller flere afbrudte uddannelsesforløb bag sig. Blandt dem, der ikke fuldfører en ungdomsuddannelse, er det 8 ud af 10, der er faldet fra, mens det blandt dem, der får en ungdomsuddannelse, er 2 ud af 10. Det er både ærgerligt for den enkelte at møde uddannelsesmæssige nederlag, og det er også samfundsmæssigt problematisk, at unge falder fra uddannelserne.

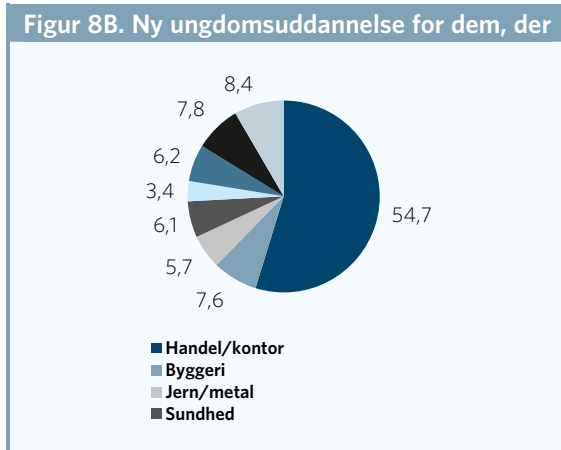
Det er beregnet⁴, at afbrudte ungdomsuddannelser samlet set koster samfundet godt 2 mia. kr. årligt. 800 mio. kr. bruges på afbrudte uddannelser blandt de unge, der får en ungdomsuddannelse, mens afbrud blandt unge, der ikke har opnået en ungdomsuddannelse, koster samfundet 1,1 mia. kr. årligt.

En anden dyr post i uddannelsessystemet er dobbeltuddannelse, dvs. når unge tager mere end én ungdomsuddannelse. I 2011 tog 7,5 procent af de unge, der fuldførte en ungdomsuddannelse, mere end én ungdomsuddannelse, og det er især unge, der har fået en studentereksamen, som efterfølgende tager en erhvervsuddannelse, jf. figur 8A. Ud af de 7,5 procent af en årgang, der tager en dobbelt ungdomsuddannelse, har 6,6 procent først taget en gymnasial uddannelse. 9 ud af 10, der tager mere end én ungdomsuddannelse, er unge, der først går i gymnasiet og dernæst tager en erhvervsuddannelse. Som figur 8B viser, så tager over halvdelen heraf en handels- eller kontoruddannelse som fx en uddannelse til bankrådgiver, sekretær eller forsikringsassistent ovenpå deres studentereksamen. AE har tidligere anslået, at dobbeltuddannelse koster samfundet ca. 1 mia. kr. årligt.

⁴ Se rapporten "Kortlægning af veje og omveje i uddannelsessystemet" på www.ae.dk som AE og DI har lavet i fællesskab. Lanceret d. 9. januar 2013.

Anm.: Andelen af nyuddannede med ungdomsuddannelse i 2011, der har taget mere end en ungdomsuddannelse.
 Kilde: AE pba. DST registertal.

Anm.: Fordeling af hvilken uddannelse har taget som den nye ungdomsuddannelse, den fuldførte i 2011.
 Kilde: AE pba. DST registertal.

Mindre frafald og færre dobbeltuddannelser kan skabe uddannelse til restgruppen

Forskningsresultater viser, at barriererne for ungdomsuddannelser kan deles op på tre områder. For det første spiller den unges faglige færdigheder ind på sandsynligheden for at få en ungdomsuddannelse, men også herkomst og køn har betydning. Derudover peger forskningen på at sociale forhold omkring opvækst og forældrenes uddannelsesniveau også har betydning. Unge, der er vokset op uden begge forældre og hos forældre med lavt uddannelsesniveau har sværere ved at fuldføre en ungdomsuddannelse. Det sidste område, der har betydning er omgivelserne fx uddannelsens rammer og det omgivende samfunds påvirkning.

I denne analyse er det vist, at frafald i almindelighed og på erhvervsuddannelserne i særdeleshed er det største problem. Naturligvis bærer de aktuelle konjunkturer en del af forklaringen, men rammerne på uddannelserne er også af betydning. Mange aktører har fx været ude og påpege at det for 15-16-årige i dag er svært at vælge en erhvervsuddannelse mellem de mange uddannelser, der er i dag. Netop nu arbejdes der for en ny struktur på erhvervsuddannelserne, og har der været fremme at omlægge en del af uddannelsen til bredere introforløb, således at de unge får mere kendskab til de forskellige uddannelser inden de lægger sig fast på deres uddannelse. Derudover har regeringen i slutningen af 2012 indgået en bred aftale, der blandt andet indeholder mere praktikpladsopsøgende arbejde ude på institutionerne, etablering af praktikpladscentre, der blandt andet skal skabe flere delepraktikpladser, og ikke mindst en ændring af adgangsbeholdningen til skolepraktik. Med aftalen kom man en praktikpladsgaranti tættere, og i foråret 2013 fortsættes arbejdet. Brown et al (2011) har netop argumenteret for at uddannelsesinstitutionerne skulle gøre mere for at sikre praktikpladser.

En måde at begrænse unges omveje i uddannelsessystemet ville være at skabe mere fleksibilitet i uddannelsessystemet og en mere håndholdt indsats overfor de unge, så de unge ikke overlades til overførselssystemet, når de falder fra en uddannelse, og så de kan fortsætte på en anden uddannelse uden unødigt ventetid. Rundt om i landet eksperimenteres fx med begrebet Garantiskolen, hvor man i Silkeborg, tæt følger de unge. Her samarbejder skolerne på tværs for at sikre, at ingen ung overlades uden for ungdomsuddannelserne.

Forskningen viser også, at mange unge fra folkeskolen er uafklarede i forhold til, hvad de vil (Brown et al (2011)). Derfor er der brug for en større vejledningsindsats overfor de unge. I dag får de unge i 9.

klasse en uges brobygning, og i 8. klasse får de en uges forløb på 2 ungdomsuddannelse. En god måde at styrke vejledningen på, er at øge den tid, der bruges på brobygning i folkeskolens afgangsklasser samtidig med at eleverne får kendskab til fagene. I dag er det ikke alle elever, der kommer i erhvervspraktik.

AE-analyser og analyser fra AKF peger på, at de unges faglige niveau også har stor betydning for om de unge får en ungdomsuddannelse. Det er derfor vigtigt, at folkeskolen i fremtiden i højere grad formår at klæde de unge på til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Specielt for de unge, der kommer med mindre ballast fra hjemmet.

AE mener, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse. En del af løsningen er, at sikre nye og mere praktiske uddannelser for de elever, der er mere praktisk orienterede. Her kan den nye flexuddannede, som regeringen ventes af fremlægge i år, vise sig at blive det rette tilbud som tredje ungdomsuddannelse eller som en "forskole" til ungdomsuddannelserne.

Det er brandærgeligt, at samfundet årligt bruger 3 mia. kr. på dobbelte og afbrudte ungdomsuddannelser. Med bedre vejledning i folkeskolens afgangsklasser, højere faglighed og øget fokus på praktiske uddannelse kunne man nedbringe frafaldet og omfanget af dobbeltuddannelse, sådan at de penge, der i dag går spild kunne bruges bedre og mere målrettet sådan at alle unge fik en ungdomsuddannelse. Pengene bruges allerede i dag, de skal bare bruges bedre.

Referencer

Albæk, Karsten (2004); "Om lærepladsspørgsmålet"; Memo nr. 212; Økonomisk Institut, Københavns Universitet.

Andersen, Dines (2005); "4 år efter grundskolen – 19-årige om valg og veje i ungdomsuddannelserne"; AKF Forlaget.

Brown, Rikke (2011); "Motivation i erhvervsuddannelserne – Med eleverne ind i undervisningsrummet til faget, pædagogikken, lærerne og praktikpladsmanglen"; Anden Delrapport; Erhvervsskolernes Forlag

Jørgensen, Christian Helms (2010); "Frafald i De Danske Ungdomsuddannelser"; Frafald i Utdanning for 16-20 Åringer i Norge; Bd 517; København, Nordisk Ministerråd.

Simonsen, Birgitte, Lars Ulriksen og Susanne Murning (2008); "Fra Gymnasiefremmed til Student – Social Arv"; Gymnasieskolernes lærerforening.

Undervisningsministeriet (2008); "Tal der taler 2007 – Uddannelsesnøgletal"

UNI-C (2009); "Frafald på de gymnasiale uddannelser".

Appendiks. Frafaldne på erhvervsuddannelserne

Alle, der har et fuldført grundforløb og et fuldført hovedforløb, får godkendt begge som et samlet uddannelsesforløb. Ud fra et forsigtighedsprincip er der ikke skelnet til, om de to forløb passer sammen, dvs. om hovedforløbet falder ind under den indgang, som grundforløbet er taget på. Dermed er der taget højde for, at der kan være sket ændringer i uddannelsessystemet, at indberetningerne til DST har været mangelfulde, eller at en ung har fået merit/godkendelse til at springe fra en indgang til en anden.

Ca. 20 procent af forløbene på erhvervsuddannelser er taget af personer, der enten har flere grundforløb end hovedforløb eller omvendt. Derfor har det været nødvendigt at anvende en række regler til at afgøre, hvilke grundforløb der hører sammen med hvilke hovedforløb. I elevregisteret er der ikke truffet afgørelse om, hvad der passer sammen.

Reglerne er:

1. Alle, der har flere grundforløb end hovedforløb eller omvendt, får ét sammensat forløb, der regnes som den lige vej. Det afgørende er, hvad der sættes sammen. Det, der ikke godkendes, indplaceres som en omvej enten som afbrudt uddannelse eller som dobbeltuddannelse.

Ud fra en vurdering af de faktiske veje, som de unge har taget, når man ser i data, er der lavet en oversigt, se oversigt 1, der viser de godkendte forløb mellem grundforløb og hovedforløb i det tilfælde, at en person har flere hovedforløb end grundforløb eller omvendt.

Reglen betyder fx, at en person, der først har gennemført et grundforløb inden for det merkantile område, men dernæst har taget først grundforløb til grafiker og dernæst hovedforløbet, får tilskrevet det første grundforløb på det merkantile område som en afbrudt uddannelse.

Sker der mere end ét match mellem et grundforløb og et hovedforløb, så vælges første gang et match sker.

2. Hvis der ikke er sket et match, så vælges de seneste grundforløb og det seneste hovedforløb, som så kobles sammen.

De overskydende forløb, der ikke er godkendt, vil blive opfattet som dobbeltuddannelse, hvis det er en erhvervsuddannelse, og som afbrudt uddannelse, hvis det er et grundforløb, der er godkendt uden en erhvervsuddannelse.

Oversigt 1. Mulige kombinationer af grundforløb og hovedforløb				
Type (3. og 4. ciffer i HFFSP)	Navn på grundforløb	Type(3. og 4. ciffer i HFFSP)	Navn på uddannelsesretning inden for hovedforløb	Eksempler på uddannelser, der hører under denne kategori af hovedforløb
39	Det merkantile område	39	Handel og kontor	Salgsassistenter, sekretær, finansassistent
40	Teknologi og kommunikation Medieproduktion Strøm, Styring og It	53	Bygge og anlæg	Tømrer, Snedker, elektriker
40	Teknologi og kommunikation Medieproduktion Strøm, Styring og It	54	Jern og metal	Smed, bådebygger, maskinarbejder, mekaniker
40	Teknologi og kommunikation Medieproduktion Strøm, Styring og It	55	Grafisk	Grafiker, fotograf
42	Bygge og anlæg	53	Bygge og anlæg	Tømrer, Snedker, elektriker
44	Håndværk og teknik Produktion og udvikling	54	Jern og metal	Smed, bådebygger, maskinarbejder, mekaniker
44	Håndværk og teknik Produktion og udvikling	85	Transport mv.	Fisker, Skibsassistent, chauffør
46	Fra jord til bord Mad til mennesker Dyr, planter og natur	75	Levnedsmiddel og husholdning	Slagter, bager, kok
46	Fra jord til bord Mad til mennesker Dyr, planter og natur	80	Jordbrug og fiskeri	Landmand, gartner, dyrepasser
46	Fra jord til bord Mad til mennesker Dyr, planter og natur	90	Sundhed	SOSU-uddannelser,
48	Mekanik, transport og logistik Transport og logistik	54	Jern og metal	Smed, bådebygger, maskinarbejder, mekaniker
48	Mekanik, transport og logistik Transport og logistik	85	Transport mv.	Fisker, Skibsassistent, chauffør
48	Mekanik, transport og logistik Transport og logistik	53	Bygge og anlæg	Tømrer, Snedker, elektriker
49	Service Krop og Stil Bygnings- og brugerservice	60	Service	Frisør
49	Service Krop og Stil Bygnings- og brugerservice	90	Sundhed	SOSU-uddannelser,
50	Sundhed, omsorg og pædagogik	90	Sundhed	SOSU-uddannelser,

Anm: Koderne i kolonne 1 og 2 henviser til det 3. og 4. ciffer i DST's 8-cifrede uddannelseskode, HFFSP. Tabellen er ikke totalt dækkende, der er flere uddannelser med i analysen end dem, der er listet her. Dette er kun de uddannelser, hvor der er personer, der har flere grundforløb end hovedforløb eller omvendt.